

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Forslaget om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Udbygning af anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet mv.) bygger bl.a. på regeringens redegørelse til Folketinget "Anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne", november 2004, på Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden (velfærdsaftalen), juni 2006 og på Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen og Opfølgning på velfærdsaftalen, november 2006.

Regeringens redegørelse til Folketinget om anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne blev fremsat af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, kulturministeren, økonomi- og erhvervsministeren og undervisningsministeren. Hovedbudskabet i redegørelsen er, at det i lyset af Danmarks behov for at styrke viden- og kompetenceniveauet er nødvendigt at indføre bedre muligheder for at anerkende realkompetencer i forhold til uddannelser, hvor der ikke allerede findes bestemmelser herom.

Dette lovforslag medfører, at der på voksen- og efteruddannelsesområdet indføres adgang til anerkendelse af realkompetence, hvor der ikke allerede er mulighed herfor, og en udbygning af anerkendelse af realkompetence på områder, hvor muligheden allerede findes. På visse områder indføres mulighed for udstedelse af uddannelsesbevis på baggrund af anerkendelse af realkompetence, jf. nedenfor.

Realkompetence omfatter en persons samlede kvalifikationer, viden, færdigheder og kompetencer, uanset hvor og hvordan de er erhvervet.

I uddannelsessystemet findes forskellige muligheder for at få godskrevet tidligere gennemført (offentlig anerkendt) uddannelse efter bestemmelser om anerkendelse af merit (anerkendelse af typisk formelle kompetencer). Kompetencer kan imidlertid tilegnes mange steder uden for det offentlige uddannelsessystem, fx gennem privat uddannelse eller i arbejdslivet gennem læring på jobbet og ved virksomhedsintern

uddannelse, gennem folkeoplysende undervisningsaktiviteter, herunder højskoleophold og aftenskolekurser, gennem deltagelse i foreningslivets forskellige aktiviteter, fx som aktiv frivillig i en hjælpeorganisation eller som idrætsleder, eller i fritiden øvrigt, fx sprogtilegnelse gennem udlandsophold. Ved anerkendelse af realkompetence gives anerkendelse for både formelle og uformelle kompetencer.

Trepartsudvalget om livslang opkvalificering og uddannelse for alle på arbejdsmarkedet peger i sin rapport fra februar 2006 på behovet for, at alle voksne, især de med kortest uddannelsesbaggrund, gives adgang til en kompetencevurdering og mulighed for anerkendelse af deres realkompetencer i forhold til voksen- og efteruddannelse med henblik på at styrke og kvalificere efterspørgslen efter uddannelse og opkvalificering. Det indgår ligeledes i slutdokumentet af 20. marts 2006 fra Trepartsudvalget.

Mange voksne, især ufaglærte, deltager ikke i voksen- og efteruddannelse på grund af manglende motivation. Erfaringer viser, at for mange voksne er en dokumentation og anerkendelse af deres kompetencer af stor betydning for deres kompetenceudvikling. Det gælder både i forhold til deltagelse i voksen- og efteruddannelse og i læringsaktiviteter på arbejdspladsen. Dermed kan øget anvendelse af realkompetencevurderinger medvirke til at nedbryde barrierer og gøre voksen- og efteruddannelse mere attraktiv for den enkelte. Vurdering og anerkendelse af kompetencer bidrager til at øge virksomhedernes viden om deres ansattes kompetencer, til at identificere uddannelsesbehov og det fremmer en mere kvalificeret og målrettet brug af de offentlige uddannelser som led i medarbejdernes kompetenceudvikling. En anerkendelse af borgernes realkompetencer kan samtidig medvirke til, at flere borgere får mulighed for at bidrage mere aktivt, og at færre er henvist til passiv forsørgelse, hvilket vil styrke det danske samfund.

Voksne lærer i mange forskellige sammenhænge, der har betydning for den enkeltes personlige udvikling og muligheder for at deltage i samfundslivet. Deltagelse i folkeoplysende undervisning, frivilligt arbej-